Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Kortrijksestraat 49-53
(Harelbeke, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2018H246
Augustus 2018

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Marie Lefere

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2018
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1 Programma van maatregelen 6

1.1 Administratieve gegevens 6

1.2 Synthese 8

1.3 Conclusie 9

2 Bibliografie 10

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadasternummers (Bron: Geopunt).....7

TABELLENLIJST

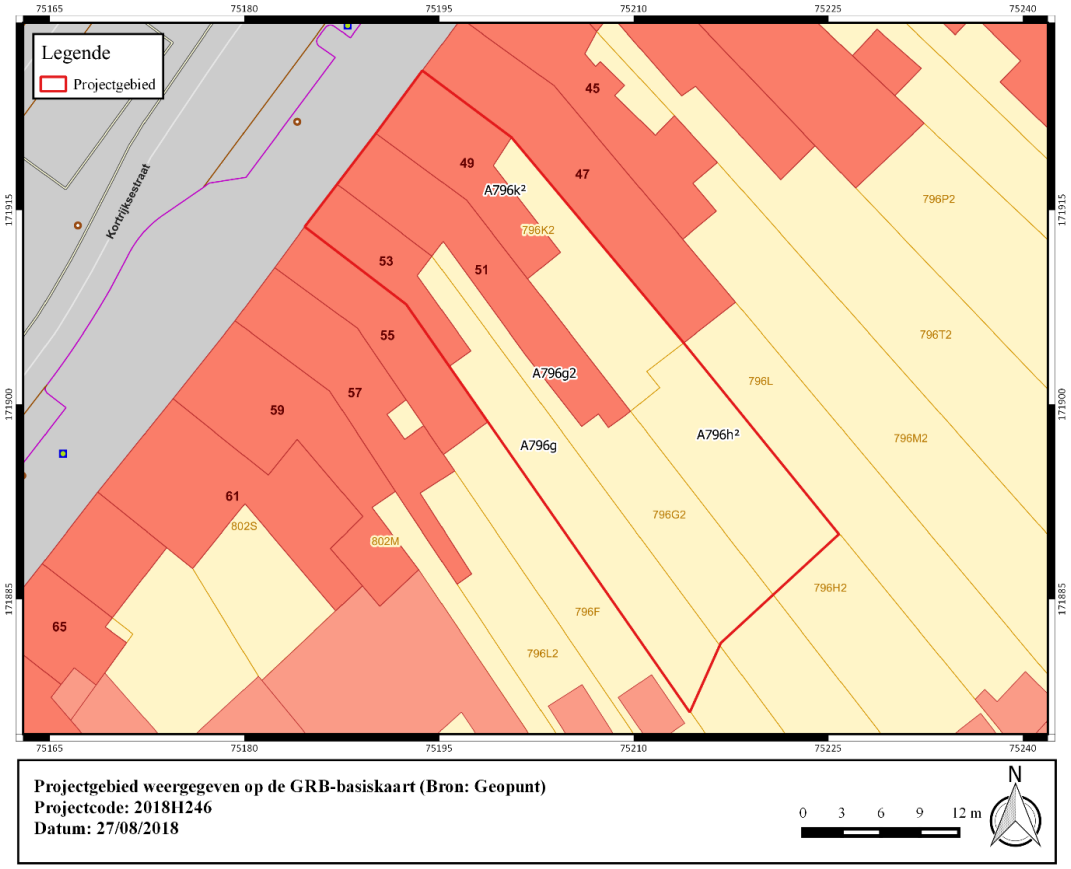
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek. 6

1 Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	ProCalCo Plein 15 8500 Kortrijk	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Harelbeke
	Deelgemeente	/
	Postcode	8530
	Adres	Kortijksestraat 49-53 8530 Harelbeke
	Toponiem	Kortrijksestraat 49-53
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X_{min} = 75160 Y_{min} = 171872 X_{max} = 75244 Y_{max} = 171931
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Harelbeke, Afdeling 1, Sectie A, nr's: 796k², 796g², 796h², 796g Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadasternummers (Bron: Geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van een appartementsgebouw aan de Kortrijksestraat te Harelbeke. Het plangebied kent een oppervlakte van 745 m² en ligt binnen de archeologisch vastgestelde zone van Harelbeke. Het geplande appartementsgebouw heeft een oppervlakte van ca. 155 m² waarbij het overige deel van het projectgebied wordt ingericht als inrijlaan en parkeergelegenheid. Er wordt ook een liftput voorzien. Het gebouw zelf wordt opgericht door middel van sleuffunderingen tot vorstvrije diepte (ca. 90 cm onder het maaiveld) en zal niet onderkelderd zijn. De bodemingrepen voor de inrijlaan en parkeerplaatsen wordt geschat op ca. 50 cm onder het maaiveld.

Landschappelijk gezien moet het plangebied gesitueerd worden in de stedelijke gebieden en havengebieden. Op de Tertiaire kaart is duidelijk dat het projectgebied gelegen is in het Lid van Moen (Formatie van Kortrijk). Dit Lid is afgezet tijdens een periode van zeespiegelschommelingen, wat resulteerde in een homogeen sedimentenpakket. Het gaat om een grijze kleiige silt, waartussen intercalaties voorkomen van zand met grof glauconiet of gebroken schelpenresten. Op basis van de Quartaire kaart kan worden vastgesteld dat het projectgebied wordt gekenmerkt door een basis van fluviatiele afzettingen van het Eemiaan, gevolgd door fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen (zand tot zandleem). Het projectgebied is gelegen in het Leie-Schelde interflium met een noordelijke overgang naar de alluviale Leievallei. De depressie van de Gaverbeek (fossiele rivierloop van de Leie) kan als een afzonderlijke entiteit worden beschouwd. Het DHMV toont een zwak golvend reliëf met hoogtes tussen de 10 en 25 m TAW. Het projectgebied is gelegen op een hoogte tussen 18,25 m TAW tot 19,25 m TAW en kent een hellend verloop in zuidoostelijke richting.

Op de historische kaarten is duidelijk dat het projectgebied pas bebouwd is geworden in de 20ste eeuw. Op de kaart van Ferraris staat het projectgebied gekarteerd als akkerland, tussen twee bouwmassa's. De Kortrijksestraat is wel al weergegeven. De bebouwing in de 20ste eeuw situeert zich dan ook langs deze straat. De rest van het projectgebied wordt voornamelijk gebruikt als tuin. Het gaat om drie bouwvolumes met een totale oppervlakte van 245 m². Tevens is er nog 115 m² verhard. De drie huizen hebben telkens ook een kleine kelder (ca. 2,5 m² groot).

Op het projectgebied zelf zijn geen archeologische vindplaatsen gekend. In de buurt zijn wel verschillende archeologische vindplaatsen en archeologische indicatoren waargenomen. Net ten noorden van het projectgebied werd in 1954 (ID 75118) een archeologische opgraving uitgevoerd waarbij waterputten en een kleine bruine urne uit de Romeinse periode werden aangetroffen. Vlak daarnaast werd in 2011 door archeologen van BAAC (ID159929) een archeologische prospectie uitgevoerd waarbij resten uit verschillende perioden werden aangetroffen. Uit de metaaltijden werd een gracht met enkele scherven aardewerk met een datering in de bronstijd-ijzertijd aangetroffen. Uit andere grachtfragmenten werd middeleeuws aardewerk gerecupereerd en ook werd een postmiddeleeuwse gracht aangesneden.

De geplande werken beperken zich tot de inplanting van een nieuw appartementsgebouw ter hoogte van de bestaande bebouwing (die eerst wordt afgebroken). De overige inrichting van het terrein beperkt zich tot de aanleg van een inrijlaan en parkeergelegenheid die een minimale bodemverstoring met zich meebrengen. Men kan er van uitgaan dat de inplanting van het gebouw plaats zal vinden in een bodem die reeds verstoord is door ingrepen bij de aanleg van de bestaande bebouwing.

Op basis van bovenstaande gegevens wordt voor het projectgebied Harelbeke Kortrijksestraat geen verder onderzoek geadviseerd. De argumenten daarvoor worden gevormd door enerzijds

de aard van de geplande werken, anderzijds de minimale oppervlakte van het terrein. Eventuele archeologische resultaten die een meerwaarde zouden kunnen vormen voor het archeologisch inzicht in de omgeving en die kunnen leiden tot een echte kenniswinst kunnen uit een dergelijk kleinschalig onderzoek niet voortvloeien. Het potentieel op kennisvermeerdering is hier bijgevolg zeer klein. Tevens zal het grootste deel van de werken zich waarschijnlijk bevinden in de reeds geroerde grond, waarbij eventuele archeologische waarnemingen niet meer in hun context zullen geplaatst kunnen worden. De resultaten kunnen nooit in verhouding staan tot de kostprijs van enig verder onderzoek. Op basis van de kosten-baten afweging dient dan ook afgezien te worden van verder onderzoek.

1.3 Conclusie

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuw appartementsgebouw (inclusief liftkoker), inrijlaan en parkeergelegenheid aan de Kortrijksestraat 49-53 te Harelbeke. Het terrein bevindt zich in de archeologisch vastgestelde zone van Harelbeke en overschrijdt qua bodemingreep de 100 m² en qua kadastraal perceelsoppervlak de 300 m², daarom dient er een bekrachtigde archeologienota aan de vergunningsaanvraag toegevoegd te worden. Omwille van de aard van de geplande werken en de beperkte oppervlakte zal een vervolgonderzoek geen extra kenniswinst opleveren. Er wordt bijgevolg geen vervolgonderzoek geadviseerd. Er dient wel nog gewezen te worden op de meldingsplicht, conform artikel 5.1.4 van het vigerend onroerend erfgoeddecreet.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.